

Uppgifter som finansieras med budgetmedel

Kymmene avfallsnämnd

Sektor Teknik och miljö
Bindningsnivå Verksamhetsbidrag och verksamhetsmål som fastställts av stadsfullmäktige

Beskrivning av verksamheten

Kymmene avfallsnämnd är den regionala avfallshanteringsmyndigheten. Avfallsnämndens verksamhetsområde omfattar nio kommuner: Fredrikshamn, Itis, Kotka, Kouvola, Lapträsk, Miehikkälä, Mäntyharju, Pyttis och Vederlax. På verksamhetsområdet finns cirka 175 000 invånare och cirka 100 000 fastigheter som omfattas av kommunernas avfallshanteringsansvar. Kouvola stad fungerar som ansvarig kommun för Kymmene avfallsnämnd.

Enligt avfallslagen ansvarar avfallsnämnden för kommunens myndighetsuppgifter i samband med organisation, planering och övervakning av avfallshanteringen, såsom godkännande av avfallshanteringsföreskrifter och avfallstaxor, avvikelser från dem och eventuella beslut om avfallstransportsystem. Avfallsnämnden upprätthåller ett register över avfallstransporter och kompostering. Avfallsnämnden fattar också beslut om avfallshanteringens servicenivå, som bereds i samråd med kommunerna och Kymenlaakson Jäte Oy, samt samordnar det avfallspolitiska programmets beredning och genomförande.

Avfallsnämndens verksamhet och beslutsfattande främjar syftet med avfallslagen: att främja cirkulär ekonomi, att minska avfallets mängd och skadlighet, att förebygga risker och skador på hälsa och miljö orsakade av avfall och avfallshantering, att säkerställa effektiv avfallshantering och att förebygga nedskräpning.

Avfallsnämnden samarbetar med områdets kommuner och avfallsbolaget. Avfallshanteringen påverkar invånarnas dagliga liv. För att målen inom cirkulär ekonomi och målen enligt avfallslagen ska kunna uppnås krävs smidig avfallshantering och samarbete mellan aktörerna.

Enligt nämndeavtalet ska avfallsnämndens/den regionala avfallshanteringsenhetens verksamhet inte medföra kostnader för Kouvola stad. Nämndens verksamhetskostnader täcks med en nämndavgift enligt avfallstaxan, som utgör en del av avfallshanteringens grundavgift.

Verksamhetens fokusområden och utvecklingsobjekt under planeringsperioden 2026–2029

Kravet på separat insamling av bioavfall utvidgades 1.5.2024 till att omfatta egnahems- och parhus i tätorter med över 10 000 invånare. I maj 2026 kommer även tätorter med 300–10 000 invånare att omfattas av kravet. Avfallshanteringsmyndigheten mottar bland annat många komposteringsanmälningar och komposteringsansökningar och kontaktas även i övrigt. Det utvidgade kravet på separat insamling av bioavfall främjar utnyttjandet av bioavfall.

Enligt avfallsförordningen är komposteringsanmälningarna i kraft fem år. I slutet av planeringsperioden, i maj 2027, har det förflutit fem år sedan de första komposteringsanmälningarna enligt avfallsförordningen lämnades in, och då börjar en ny omgång ansökningar lämnas in.

Uppfyllandet av skyldigheten på separat insamling av bioavfall i egnahems- och parhus övervakas med hjälp av ett verktyg kopplat till avfallstransport- och komposteringsregistret. Utskicket av uppmaningar till de fastighetsinnehavare som inte har uppfyllt kravet sysselsätter avfallshanteringsmyndigheten samt även Kymenlaakson Jäte Oy. Uppmaningsbrev kommer ännu att skickas till de stora tätorterna under 2026.

Pertunmaa i Mäntyharju övergick från avfallstransporter som ordnas av fastighetsinnehavaren till transporter som konkurrensutsätts av kommunen, dvs. Kymenlaakson Jäte Oy, 27.4.2025. Det ändrade transportsystemet gäller blandat avfall samt slam från slamavskiljare och slutna tankar. Anslutningen till behandlingen av blandat avfall och särskilt slam i Pertunmaa övervakas i

samarbete med Kymenlaakson Jäte Oy, Mäntyharju kommun och den kommunala miljövårdsmyndigheten Mikkelin ympäristöpalvelu.

Kommunala möten enligt det nya avfallspolitiska programmet 2025–2030 arrangeras i samarbete med Kymenlaakson Jäte Oy under hela planeringsperioden. Avfallshanteringsens beredskapsplan ska också hållas uppdaterad mellan kommunerna inom hela verksamhetsområdet. Kommunernas avfallstransportsystem och deras drift ses över åtminstone delvis under planeringsperioden.

Den reviderade avfallslagstiftningen, dvs. lagen om cirkulär ekonomi, torde bli klar under den kommande planeringsperioden. Avfallsnämnden följer reformen och ger utlåtanden om lagförslagen vid behov. Revideringen av upphandlingslagstiftningen måste också bevakas, eftersom den kan få stora konsekvenser som ökar det administrativa arbetet för hela avfallshanteringssektorn under planeringsperioden.

Faktorer som påverkar personalbehovet (storlek och struktur) och förändringsbehov gällande personalen

Den fast anställda personalen vid den regionala avfallshanteringsenheten bestod år 2025 av avfallshanteringschefen (0,8 årsverken), en planerare (1,0), en byråsekreterare (1,0) samt en förvaltningssekreterare inom förvaltningstjänster (0,1) i anslutning till avfallsnämndens möten. Den registeransvarige (1,0 årsverken) gick i pension i januari och har inte ersatts genom ny anställning. En tidsbunden byråsekreterare anställdes för tiden 1.1–31.5.2025 i syfte att avlasta behandlingen av komposteringsanmälningar.

Avfallsnämnden behöver minst en planerare till (anställning) under 2026 som på ett mångsidigt sätt kan sköta olika arbetsuppgifter tillsammans med planeraren och även avfallshanteringschefen och byråsekreteraren. Den mer omfattande separata insamlingen av bioavfall kräver extra resurser för att påskynda behandlingen av ansökningar, så att kraven i förvaltningslagen och avfallslagen kan uppfyllas. Resurser behövs också inom kommunikation och digitaliseringsutveckling samt för genomförande av olika utredningar. Inköp av köpta tjänster har redan utökats inom registerföringen bland annat för att ersätta den registeransvariges arbete, men ändå måste den nuvarande planeraren använda mycket av sin tid för att sköta registerrelaterade uppgifter. Dessutom har registerföringsarbetet fördröjts på grund av planerarens övriga, mer omfattande, arbetsuppgifter.

Det är mycket troligt att extra resurser kommer att behövas även framöver. Situationen klarnar när det finns kännedom om vilka eventuella omställningar i verksamheten den nya avfallslagen eller upphandlingslagen för med sig. Omställningar ökar vanligen arbetsbördan. En vedertagen användning av köpta tjänster i samband med registerföringen samt åtgärder i fråga om blanketter och webbsidor kommer troligen att påskynda behandlingen av ansökningar och anmälningar och upprätthållandet av registret, samt frigöra tid för exempelvis övervakningen av avfallstransporter och genomförandet av utredningar. Övervakningen av slamtransporter har också alltid varit bristfällig och någon separat slamtaxa har inte fastställts. Eventuella ändringar av kommunernas avfallstransportsystem är mycket arbetsintensiva.

En överföring av ansökningarnas diarietjänst till registratörskontoret skulle frigöra byråsekreterarens tid för behandlingen av ansökningar. Visstidsanställda skulle också kunna anställas för projektliknande arbeten och/eller praktik under planeringsperioden.

Den ansvariga kommunen måste garantera tillräckliga resurser för avfallsnämndens verksamhet, så att uppgifterna kan skötas enligt nämndeavtalet.

Centrala kompetensbehov under planeringsperioden

Det ökande kompetensbehovet gäller framför allt föregripande av lagändringarnas konsekvenser och utveckling av avfallstransport- och komposteringsregistret, avfallsnämndens webbsidor och blanketternas användbarhet, samt digitalisering. Kunnande förvärvas utifrån och även genom inläring i arbetet. Kundservice- och samarbetsfärdigheter är också nödvändiga i arbetet. Kompetensbehovet beaktas vid rekryteringar, planeringen av verksamheten och fördelningen av arbetsuppgifter.

Centrala operativa risker

Kymmene avfallsnämnd är den kommunala avfallshanteringsmyndigheten i Kymmenedalens kommuner samt i Itis, Lappträsk och Mäntyharju kommun, och dess uppgift är att sköta de lagstadgade myndighetsuppgifterna inom avfallshantering inom sitt område. I likhet med alla kommunala organ har även avfallsnämnden operativa risker som kan påverka dess förmåga att sköta sina uppgifter på ett effektivt och lagenligt sätt. De viktigaste operativa riskerna för Kymmene avfallsnämnd är följande:

Resursbrist

Brist på mänskliga resurser leder till att verksamheten blir långsammare och att de lagstadgade skyldigheterna inte kan fullgöras helt och hållet. Resursbristen påverkar verksamheten och ekonomin hos invånarna och även hos Kymenlaakson Jäte Oy och privata avfallstransportföretag som är entreprenörer hos bolaget. Resursbristen och arbetsmängden inverkar också negativt på arbetshälsan hos enhetens personal.

Ändringar i lagstiftningen och anpassning till dem

Avfallslagstiftningen förändras ständigt (t.ex. genom EU-direktiv eller nationell lagstiftning). Underlåtenhet att reagera på förändringar i tid kan leda till lagstridiga beslut eller förseningar. En revidering av upphandlingslagen enligt det aktuella lagförslaget skulle innebära en betydande risk för avfallsnämndens verksamhet, medföra ytterligare administrativt arbete och leda till omställningar inom hela avfallshanteringsverksamheten under planeringsperioden.

Invånare som inte förbinder sig till avfallshanteringsbestämmelserna

Underlåtenhet att iaktta avfallshanteringsbestämmelserna (t.ex. gällande sortering eller betalning av avfallsavgifter) kan försvåra uppnåendet av målen. Försummelse av kravet på separat insamling av bioavfall minskar återvinningsgraden och ökar tillsynsbehovet.

Samarbetsproblem med kommuner och intressenter

Avfallsnämndens verksamhet kräver ett nära samarbete mellan kommunerna, avfallsbolaget och andra berörda parter i området. Ett svagt fungerande samarbete kan det leda till oklarheter eller en försämring av tjänstens kvalitet.

Driftsstörningar i datasystem

Verksamheten är i hög grad beroende av elektroniska informationssystem, såsom system för beslutsfattande, kundservice och hantering av registeruppgifter. Störningar eller cyberattacker kan fördröja eller avbryta verksamheten.

Riskhantering

Kymmene avfallsnämnd tillgodoser sin riskhantering på följande sätt:

- Personalens tillräcklighet och kompetens tryggas.
- Lagstiftningen bevakas aktivt och förändringar bemöts i tid.
- Invånarkommunikation prioriteras i samarbete med kommunernas avfallsbolag.
- Öppen och regelbunden dialog med berörda parter upprätthålls.
- Driftsäkerheten hos informationssystem och cybersäkerheten tryggas.

Av fullmäktige/nämnden godkända verksamhetsmål, indikatorer och mål 2026.

Stadsstrategins mål: Boende: Kouvola är en trygg hemmabas

Mål: Ansökningarna behandlas inom rimlig tid.	Centrala åtgärder: Resurser tryggas och riktas till behandlingen av ansökningar och till verksamhet som stöder behandlingen			
Indikator(er)				
Behandlingstid (dagar)	Utgångsvärde 8/2025	129	Målvärde 12/2026	84

Stadsstrategins mål: Hållbar livsstil: Kouvola är en naturlig hemmabas

Mål: Invånarna tillhandahålls avfallshanteringstjänster enligt avfallshanteringsbestämmelserna. Andelen anslutningsskyldiga invånare som anslutit sig till avfallstransporterna utökas. Informationen om avfallshanteringssituationen utökas.	Centrala åtgärder: Bevakning av hur kravet på separat insamling av avfall fullgörs, främst i fråga om bioavfall från egnahems- och parhus, även när det gäller fastigheter som omfattas av kravet från och med 1.5.2026.			
Indikator(er)				
Andel anslutna (%)	Utgångsvärde 8/2025	83*	Målvärde 12/2026	88**

* Utgångsvärdet är mindre än läget i delårsrapporten 1-4/2025 (89 %). Detta beror på att andelen anslutna för första gången räknades ut med hjälp av ett verktyg för registeruppföljning som är mer tillförlitligt än tidigare beräkningsmetoder.

** Målvärdet är lägre än i budgeten för 2025 (93 %), eftersom fler fastigheter kommer att omfattas av kravet på separat insamling av bioavfall nästa år.

Ekonomi

Kymmene avfallsnämnd, externa och interna 1000 e	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Ekonomiplan 2027	Ekonomiplan 2028	Ekonomiplan 2029
Verksamhetsintäkter	341	371	383	353	360	366
Verksamhetskostnader	-332	-350	-362	-332	-339	-345
Verksamhetsbidrag	9	21	21	21	21	21
Kalkylerade kostnader	-23	-21	-21	-21	-21	-21
Totala kostnader	-14	0	0	0	0	0

I kalkylerade poster ingår administrativa kostnader (s.k. överförda kostnader) och en utjämningsavgift (den pensionsutgiftsbaserade avgiften för kommuner), vars anslag från och med 2026 koncentreras till personalenheten vid livskraftstjänsterna. För att uppgifterna ska kunna jämföras har utjämningsavgiften överförts från verksamhetskostnader för 2024 och 2025 till kalkylerade kostnader.

Totalkostnaderna kommer att föreslås som Kymmene avfallsnämnds bindningsnivå gentemot fullmäktige, eftersom nämndens verksamhet inte är vinstgivande. Kostnaderna debiteras till fullt belopp genom en nämndavgift enligt avfallstaxan, som en del av grundavgiften för avfallshantering.

Personalkostnaderna ökar 2026, men köp av tjänster och bland annat hyrorna minskar jämfört med budgeten för 2025. Detta kompenserar kostnadsökningen. Bland annat ICT-köptjänsterna i anslutning till registerföringen för år 2025 var mindre än väntat.

Personalresurser

Antalet anställda i årsverken	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Ekonomi- plan 2027	Ekonomi- plan 2028	Ekonomi- plan 2029
Kymmene avfallsnämnd	4,2	3,3	3,9	3,3	3,3	3,3

I resurserna för 2026 ingår fast anställda (totalt 2,9, varav förvaltningssekreterarens resurs 0,1) och en visstidsanställd (1,0).

Verksamhetens volym

Volym	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Ekonomi- plan 2027	Ekonomi- plan 2028	Ekonomi- plan 2029
Antal mottagna ansökningar och anmälningar	6 325	3 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Antal tjänsteinnehavarbeslut	179	300	400	300	300	300

Nuläge för fast anställda

Antal fast anställda	Personal 1.6.2025	Kalkylmässig avgång 6–12/2025	Kalkylmässig avgång 2026	Kalkylmässig avgång 2027	Kalkylmässig avgång 2028	Kalkylmässig avgång 2029	Avgång totalt	Personal 31.12.2029
Chefer	1						0	1
Övrig personal	2						0	2
Totalt	3	0	0	0	0	0	0	3

I den kalkylmässiga avgången ingår både pensionsavgång och annan avgång.

Kvantitativ personalplan i årsverken

Personal i årsverken	12/2025	12/2026	12/2027	12/2028	12/2029
Fast anställda	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Visstidsanställda	0,4	1,0	0,4	0,4	0,4
Totalt	3,3	3,9	3,3	3,3	3,3

Tilläggsutredning om visstidsanställd personal

En visstidsanställd planerare rekryteras 2026 för att underlätta alla fast anställda personers arbete, så att ansökningsköerna kan förkortas och kraven i avfallslagen och förvaltningslagen uppfyllas bättre. Det utvidgade kravet på separat insamling av bioavfall 1.5.2026 påverkar avfallshanteringsmyndighetens arbete redan år 2025. Vidare motiveringar till visstidsanställningen finns också i avsnittet "Faktorer som påverkar personalbehovet (storlek och struktur) och förändringsbehov gällande personalen".